

Chủ đề 7 GIA ĐÌNH

(4 tiết)

I MỤC TIÊU

Sau bài học, HS sẽ:

- Nhớ tên, hát rõ thuộc lời ca và đúng theo giai điệu bài hát *Cây gia đình* (nhạc: Quỳnh Hợp; lời: Nguyễn Thị Mai). Hiểu được mối quan hệ gắn bó yêu thương và sự kính trọng của các thành viên trong gia đình.
- Biết hát kết hợp vỗ tay theo nhịp với nhạc đệm; hát và thể hiện được các nhân vật trong gia đình qua trò chơi *Sắm vai*.
- Đọc đúng bài đọc nhạc và cảm nhận được sự tương quan về độ cao giữa các nốt.
- Nghe và cảm thụ bài hát *Con chim vành khuyên*.
- Biết vận dụng – sáng tạo trong các hoạt động hát, đọc nhạc và trình bày bài hát.

II CHUẨN BỊ

- Giáo án, tài liệu tham khảo, nhạc cụ, thiết bị công nghệ nghe nhìn, file âm thanh, hình ảnh.
- SGK, SGV *Âm nhạc 1*.

III HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Tiết 1

HÁT: *CÂY GIA ĐÌNH*

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: GÓC ÂM NHẠC

1. Hát: *Cây gia đình* (25 phút)

a) Khởi động

- Khởi động giọng bằng cách luyện thanh với các mẫu âm đơn giản.
- Khởi động thân thể bằng các trò chơi có yếu tố vận động hoặc có yếu tố ôn lại những kiến thức đã học.
- Cho HS hát lại bài hát/ bài đọc nhạc đã học ở chủ đề trước có kết hợp vận động.

b) Giới thiệu và nghe hát mẫu

- GV có thể giới thiệu bài hát theo một trong các cách gợi ý sau:
 - + Giới thiệu trực tiếp tên bài hát, tác giả, nội dung bài hát. GV nên giới thiệu từng thành viên trong gia đình với hình ảnh biểu tượng: một cái cây xum xuê với từng bộ phận của cây, thể hiện sự bền vững, chở che và yêu thương.
 - + Giới thiệu về gia đình thông qua tranh/ ảnh hoặc những câu chuyện và có thể đặt

câu hỏi cho HS trả lời như: *Gia đình em có mấy người? Em hãy giới thiệu về gia đình em.*

- GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 45 và gợi ý trả lời: *Trong gia đình, em đã thể hiện tình cảm với ông bà, bố mẹ như thế nào?* (GV gợi ý cho HS trả lời như: chào, hỏi, quan tâm, chăm sóc,... để thể hiện tình cảm với ông bà, bố mẹ).
- GV cho HS nghe bài hát (nghe CD/ xem DVD/ nghe GV hát) và gợi ý để HS cảm nhận được tính chất nhẹ nhàng, uyển chuyển của giai điệu bài hát.

c) Đọc lời ca

- GV hướng dẫn HS nhìn SGK hoặc trình chiếu Power Point.
- GV hướng dẫn HS đọc từng câu và ghép các câu, lưu ý phát âm rõ lời, thể hiện sắc thái to nhỏ.
- GV cho HS đọc lời ca toàn bài hát.

d) Tập hát

- Hát từng câu/ ghép câu: Chú ý những quãng nhảy xa trong bài, đặc biệt giai điệu ở câu 4 nhảy quãng lên xuống nối tiếp nhau.
- GV cho cả lớp hát hoặc chia lớp thành bốn nhóm, mỗi nhóm hát một câu lần lượt cho đến hết bài hát; hát và kết hợp vỗ tay theo nhịp/ phách.

e) Hát với nhạc đệm

- GV đệm đàn/ mở phần đệm trong CD cho HS hát tập thể (1 – 2 lần).
- GV hướng dẫn HS sửa lỗi hát sai và hướng dẫn HS hát có biểu cảm (điều chỉnh âm lượng giọng to – nhỏ,...).

2. Vận dụng – Sáng tạo: Góc âm nhạc (10 phút)

Trò chơi: *Sắm vai*

- GV tổ chức trò chơi giúp HS hát nối tiếp các câu trong bài hát một cách nhịp nhàng đồng thời thể hiện được sắc thái to – nhỏ. GV chia lớp thành bốn nhóm:
 - + Nhóm mẹ hát câu: “Hoa thơm là mẹ.”
 - + Nhóm con hát câu: “Quả ngọt là con.”
 - + Nhóm bố hát câu: “Lá cành là bố đan che bóng tròn.”
 - + Nhóm ông bà hát câu: “Ông bà là gốc.”
 - + Cả lớp hát câu: “Rễ ôm đất lành. Rễ bến gốc vững. Cây đời thêm xanh.”
- Các nhóm có thể đổi câu hát cho nhau.
- GV cũng có thể gọi bốn HS và cho thể hiện tương tự. Khi hát, HS có thể làm động tác minh họa theo nội dung bài hát hoặc thể hiện điệu bộ gắn với hình ảnh nhân vật.
- GV có thể hướng dẫn HS hát to – nhỏ luân phiên các câu trong bài hát.

Tiết 2**HÁT: CÂY GIA ĐÌNH****ĐỌC NHẠC: HÁT CÙNG ĐÔ – RÊ – MI – PHA – SON****1. Hát: Cây gia đình (15 phút)****a) Khởi động**

- GV cho HS khởi động giọng: HS hát tập thể theo các mẫu đã nêu ở những chủ đề trước.
- GV hỏi HS tên bài hát đã được học ở tiết trước và khuyến khích 1 – 2 HS xung phong lên hát, các bạn ở dưới vỗ tay theo nhịp để đệm cho bạn. GV có thể khen ngợi các bạn hát đúng, hát hay và động viên các bạn hát chưa đúng, chưa hay, cần cố gắng luyện tập thêm.

b) Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu

GV hướng dẫn HS vừa hát vừa làm động tác minh họa cho lời bài hát:

- *Hoa thơm là mẹ*: Hai bàn tay chụm lại hình bông hoa.
- *Quả ngọt là con*: Khum tròn hai bàn tay giống như quả.
- *Lá cành là bố đan che bóng tròn*: Hai tay đưa lên cao trên đầu chụm vào như tán cây che chở.
- *Ông bà là gốc. Rễ ôm đất lành*: Hai tay đưa xuống dưới, cánh tay đặt chéo sang hai bên hông, úp bàn tay xuống và duỗi cong ngón lên.
- *Rễ bền gốc vững. Cây đời thêm xanh*: Hai bàn tay ngửa lên, đưa dần cánh tay lên cao như đang nâng đỡ.

2. Đọc nhạc: Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son (20 phút)**a) Giới thiệu**

- GV có thể giới thiệu bài đọc nhạc theo một trong các cách gợi ý sau:
 - + GV nhắc lại bài đọc nhạc trong Chủ đề 5 đã xuất hiện hai người bạn mới. Trong chủ đề này, các em được gặp lại cả năm bạn mang tên nốt nhạc. GV có thể đặt câu hỏi, như: *Trong bài đọc nhạc “Những người bạn của Đô – Rê – Mi”, có thêm sự xuất hiện của những người bạn mới nào?*
 - + GV yêu cầu HS trả lời. Sau khi HS trả lời, GV bổ sung, nhắc nhở (nếu cần).
 - + GV tổ chức trò chơi: Chia HS thành năm nhóm tương ứng với năm nốt nhạc và thông báo về luật chơi: Khi GV giơ tay làm hiệu lệnh, lần lượt các nhóm sẽ đọc tên nốt nhạc đã được quy ước của nhóm.
 - + GV có thể giơ tay nhanh hoặc chậm để giúp HS phản xạ nhanh hơn khi đọc các nốt nhạc. Với mục đích vừa ôn tập vừa kết nối sang kiến thức của bài mới, nhất là các chỗ có tiết tấu móc đơn, GV cần giơ tay nhanh và hỗ trợ HS đọc để cảm nhận và thực hành được tiết tấu.
- + Sau khi chơi trò chơi, GV dẫn dắt vào bài đọc nhạc: *Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son*.

- GV cho HS nghe bài đọc nhạc (nghe CD/ GV đọc 2 – 3 lần). Sau lần nghe thứ nhất, GV gợi ý để HS nghe lại, cảm nhận nốt nào ngắn dài hơn và trả lời câu hỏi của GV.

b) Đọc lời ca và tên nốt

- GV hướng dẫn HS đọc lời ca và tên nốt theo từng câu (2 câu) sau đó ghép hai câu thành bài.
- GV lưu ý HS trong bài đọc nhạc có lời ca kết nối với tiết tấu nên cần chú ý đọc đúng.

c) Tập đọc nhạc kết hợp vận động

- GV cần lưu ý chỗ nối tiếp từ lời ca sang tên các nốt nhạc vì HS phải kết hợp đọc và vận động.
- GV cho HS đọc và ghép giai điệu từng câu. GV cần phát hiện và sửa các chỗ sai của HS (nếu có).
- GV điều khiển HS đọc (2 – 3 lần) kết hợp thực hiện vận động.

d) Đọc nhạc và hát với nhạc đệm

- GV cho HS nghe nhạc và đọc mẫu ghép với nhạc đệm.
- GV hướng dẫn HS đọc kết hợp nhạc đệm (2 – 3 lần), lưu ý các chỗ bắt đầu và kết thúc nhạc đệm để khớp với nhau.
- GV hướng dẫn HS đọc nhạc kết hợp vỗ tay theo phách/ nhịp (2 – 3 lần). GV cần làm mẫu và yêu cầu HS đọc nhấn hơn vào các phách mạnh.

Tiết 3

**ĐỌC NHẠC: HÁT CÙNG ĐÔ – RÊ – MI – PHA – SON
NGHE NHẠC: BÀI HÁT CON CHIM VÀNH KHUYẾN**

1. Đọc nhạc: Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son (15 phút)

a) Khởi động

- GV cho HS chơi trò chơi đọc tập thể vui vẻ, hào hứng đồng thời gợi lại bài đọc nhạc đã học trong tiết trước:
 - + 5 HS đóng vai năm nốt nhạc đứng dàn hàng ngang. 1 HS đóng vai cô giáo Khoá Son.
 - + GV hướng dẫn trò chơi: Cô giáo Khoá Son đọc tên nốt nhạc nào, bạn đóng vai nốt nhạc đó bước lên, xong lùi xuống luôn. Cô giáo Khoá Son đọc tốc độ nhanh dần.
- GV có thể sáng tạo các trò chơi khác hoặc tương tự nhưng nên có sự liên quan đến bài học.
- GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 46 và gợi ý trả lời: *Trong bài đọc nhạc trên, em thấy những nốt nào đọc nhanh hơn?* (Đòng 1 nốt móc đơn Đô – Rê, Mi – Pha; đòng 2 nốt móc đơn Son – Pha, Mi – Rê.)

b) Đọc nhạc kết hợp vận động theo nhịp

GV hướng dẫn HS:

- Vừa đọc vừa kết hợp vỗ tay theo phách đồng thời đưa tay dần lên khi đọc câu 1 (giai điệu đi lên) và đưa tay dần xuống khi đọc câu 2 (giai điệu đi xuống).

– Nghiêng người sang phải khi đọc câu 1 và nghiêng người sang trái khi đọc câu 2.

2. Nghe nhạc: Bài hát *Con chim vành khuyên* (20 phút)

a) Giới thiệu bài hát và tác giả

– Giới thiệu đôi nét về nhạc sĩ Hoàng Vân (có thể sử dụng hình ảnh, clip về nhạc sĩ để minh họa). Ngoài bài hát *Con chim vành khuyên*, ông còn là tác giả của bài *Em yêu trường em* và nhiều bài hát khác được các bạn thiếu nhi yêu thích.

– Giới thiệu về nội dung bài hát:

+ GV cho HS nhìn vào SGK và khuyến khích HS đọc lời bài hát một cách chậm rãi (2 lần), có thể dùng bảng phụ hoặc trình chiếu hình ảnh các loài chim lần lượt xuất hiện trong bài hát.

+ GV hỏi HS các câu hỏi về nội dung bài hát.

b) Nghe bài hát

Con chim vành khuyên

Nhạc và lời: Hoàng Vân

Vừa phải – duyên dáng

Có con chim vành khuyên nhỏ. Đáng trông thật ngoan ngoãn quá.
Gọi "đá", báo "vàng" lễ phép ngoan nhất nhà. Chim gặp bác chào
mào: "Chào bác!". Chim gặp cô sơn ca: "Chào cô!"
Chim gặp anh chích choè: "Chào anh!" Chim gặp chị sáo nâu: "Chào
chị!".
Có con chim vành khuyên nhỏ. Sắc lông mượt như tơ óng.
Gọn gàng, đẹp xinh, cũng giống như chúng mình. (nói) Ừ nhỉ

- GV gợi ý cho HS vừa nghe vừa vận động tại chỗ theo nhịp điệu bài hát như: vỗ tay, nghiêng đầu, nhún vai,...
- GV có thể đặt câu hỏi gợi mở cho HS cảm nhận về nhịp điệu, tính chất âm nhạc của bài hát như: *Bài hát có nhịp điệu nhanh hay chậm? Có tính chất vui tươi hay buồn? Em thích nhất câu nào trong bài hát? Em có yêu mến chú chim vành khuyên trong bài hát không? Vì sao?...* (GV khuyến khích HS trả lời, tự nói lên cảm nhận riêng của mình).
- GV đưa câu hỏi trong SGK, trang 47 và gợi ý trả lời: *Chú chim vành khuyên trong bài hát đã gặp và chào những ai?* (Bác chào mào, cô sơn ca, anh chích choè, chị sáo nâu); *Em hãy hát lại những lời chào của chú chim vành khuyên.*
- GV có thể gợi ý cho một vài nhóm HS hoặc chia theo nhóm bàn HS tương đương với các câu hát để mỗi nhóm hát một câu hoặc GV có thể cho HS thể hiện các câu hát có lời chào kiểu vẽ xô vẽ xướng.
- GV nhắc nhở HS bài học về sự lễ phép với người lớn.

Tiết 4

VẬN DỤNG – SÁNG TẠO: GÓC ÂM NHẠC HÁT: CÂY GIA ĐÌNH

1. Vận dụng – Sáng tạo: Góc âm nhạc (25 phút)

a) Nghe nhạc, hát và vận động theo ý thích

- Thông qua việc được nghe, hát và vận động, HS có thể biết cảm thụ âm thanh của những giọt mưa rơi qua nốt nhạc. Đồng thời, HS cũng được thực hành và cảm nhận những yếu tố cơ bản trong âm nhạc: cao – thấp, dài – ngắn, to – nhỏ và khoảng lặng (dấu lặng) giữa những giọt mưa (âm thanh).

Mưa mưa rơi tí tách lộp độp tí tách lộp độp.

Mưa rơi rơi rơi rơi. Mưa rơi rơi.

- GV có thể thực hiện theo tiến trình sau:
 - + GV giới thiệu chung về nội dung và yêu cầu của trò chơi thông qua câu lệnh.
 - + GV yêu cầu mỗi HS tự đọc lời ca của từng dòng (2 – 3 phút) và nhớ lại hình ảnh các giọt nước rơi khi trời mưa; khi mưa to, mưa nhỏ, những giọt mưa rơi vào nền đất, nền gạch, bê tông, mái nhà, bèn hiên nhà,... tạo ra những âm thanh khác nhau.

- + GV bắt nhịp cho HS đọc lời ca câu nhạc (2 – 3 lần), hướng dẫn HS thể hiện theo tiết tấu và sắc thái to – nhỏ.
- + GV kết hợp đàn và hát mẫu cho HS/ nghe CD (2 – 3 lần).
- + GV cùng hát với HS từng nét nhạc và nối tiếp thành câu trọn vẹn.
- + GV trao đổi, gợi mở và yêu cầu HS nghe và tự thể hiện cảm xúc của mình qua động tác, điệu bộ, vận động theo nhịp điệu, vỗ/ gõ/ đập hai bàn tay theo tiết tấu và sắc thái của mưa (thực hiện theo cá nhân hoặc nhóm).
- Giữa các lần thực hiện, GV nên lồng ghép, tích hợp các câu hỏi giúp HS nhận ra các nét nhạc nào thể hiện sự cao – thấp, to – nhỏ, khoảng cách giữa các nét nhạc,...
- Tùy theo sự hiểu biết và ý kiến của HS, GV có thể khai thác để cùng HS trao đổi và chia sẻ cho HS những hiểu biết về vai trò của nước, vấn đề bảo vệ môi trường gắn với những tình huống, bối cảnh của đời sống.

b) Trò chơi: Ban nhạc “Những người bạn”

- Trò chơi giúp HS ôn tập, trình diễn bài hát với sự kết hợp đệm hai nhạc cụ trống con và thanh phách đã học. HS hát thuộc, biết lắng nghe và kết hợp đệm các nhạc cụ theo nhịp từng câu và phối hợp nhịp nhàng cả bài.
- GV có thể thực hiện theo tiến trình sau:
 - + GV cùng thoả thuận hoặc yêu cầu HS tự thoả thuận, phân công hai nhóm sử dụng nhạc cụ trống con và thanh phách.
 - + GV yêu cầu từng nhóm hát lại câu hát được phân công và kết hợp gõ đệm nhạc cụ hình vẽ dưới lời ca (mỗi nhóm thực hiện 2 – 3 lần).
 - + GV hướng dẫn hai nhóm hát và gõ khớp nhau, nhịp nhàng. GV nhắc và yêu cầu HS hát với giọng vừa phải, thể hiện tình cảm và gõ nhịp nhàng khi hát.
 - + GV yêu cầu hai nhóm thực hiện dưới dạng tiết mục biểu diễn, sau 2 – 3 lần thực hiện, HS đổi nhạc cụ và thực hiện tiếp 2 – 3 lần.
- GV khen ngợi, động viên và yêu cầu HS về nhà hát tặng người thân hoặc hướng dẫn lại cho bạn bè, người thân cùng hát bài *Cây gia đình*.

2. Hát: *Cây gia đình* (10 phút)

- GV cho 5 – 6 HS đóng vai ông, bà, bố, mẹ và các con; đến câu nói về ai, người đó hát và làm động tác minh hoạ như đã hướng dẫn ở trên. Câu cuối tất cả cùng hát.
- GV chia lớp thành ba nhóm lần lượt thể hiện bài hát, cho ba HS ngồi làm ban giám khảo và chấm điểm cho các nhóm. Nhóm nào hát tốt và thể hiện động tác minh hoạ đẹp nhất sẽ được khen ngợi.
- ❖ GV khuyến khích HS về nhà hát cho người thân, bạn bè nghe và sáng tạo thêm các động tác minh hoạ.